

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII W KLASACH IV-VIII

1. Ocena jest informacją dla ucznia i jego rodziców o poziomie jego wiedzy i umiejętności oraz jego postępach lub ich braku w tym zakresie.
2. Systematyczne ocenianie służy:
 - motywowaniu ucznia do pracy i aktywności na lekcjach historii i społeczeństwa oraz w domu,
 - sprawdzaniu wiadomości i umiejętności,
 - rozpoznawaniu uzdolnień, zainteresowań i wdrażaniu do samooceny,
 - wskazaniu mocnych stron ucznia,
 - uczeniu systematyczności.
3. Nauczyciel na pierwszej lekcji w roku szkolnym zapoznaje uczniów z przedmiotowymi zasadami oceniania. Informacje mają postać ustną i dotyczą:
 - wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen,
 - kryteriów oceniania,
 - form i narzędzi sprawdzania wiadomości i umiejętności, częstotliwości sprawdzania i oceniania,
 - minimalnej liczby ocen z przedmiotu,
 - informacji o możliwości poprawy ocen,
 - zasady wystawiania ocen semestralnych i rocznych,
 - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana ocenie.
4. Nauczyciel zawiera z uczniami kontrakt.
5. Najistotniejsze informacje dotyczące przedmiotowego systemu oceniania uczniowie otrzymują na piśmie i mają obowiązek wkleić je na początku zeszytu oraz zapoznać z nimi rodziców. Rodzice potwierdzają zapoznanie się z zasadami swoim podpisem.

I. GŁÓWNE ŹRÓDŁA OCENIANIA

Kontroli i ocenie podlegają:

a) prace pisemne:

- dłuższa samodzielna wypowiedź pisemną na określony temat,
- krótka wypowiedź pisemna,
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń,
- testy,

- sprawdziany,
- kartkówki,
- prace klasowe.

b) formy ustne:

- odpowiedzi ustne – ocenie podlegają: samodzielność wypowiedzi, znajomość prezentowanych zagadnień, posługiwanie się pojęciami historycznymi, rozumowanie w kategoriach przyczynowo-skutkowych, ład i logika wypowiedzi, elementy kultury żywego słowa;
- udział w dyskusji,
- prezentacja pracy własnej i grupy.

c) pozostałe:

- niewerbalny wytwór pracy (np. album, referat, projekt),
- czytanie mapy i korzystanie z atlasu – ocenie podlegają następujące umiejętności: znajomość znaczenia symboli z legendy mapy, wskazanie granic państw i ich zmian, wskazanie miejsc wydarzeń historycznych, porównanie informacji zawartych na różnych mapach, np. historycznej i fizycznej, wypełnianie map konturowych, posługiwanie się pojęciami geograficznymi przy określaniu położenia miasta, miejsca bitwy itp.,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego;
- posługiwanie się słownikiem, tekstem źródłowym,
- współpraca w grupie,
- prace plastyczne,
- samokształcenie.

II. ZASADY OCENIANIA

1. Każdy uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu (oprócz celującej i bardzo dobrej), jeżeli wyrazi chęć jej poprawy. Powinien to uczynić w ciągu trzech tygodni od otrzymania oceny. Formę poprawy oceny (ustną lub pisemną) i datę ustala z nauczycielem.
2. Ocena z poprawy jest wpisana zamiast oceny poprawianej.
3. Jeżeli uczeń nie uczestniczył w sprawdzianie, powinien go zaliczyć w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły (lub terminie uzgodnionym z nauczycielem) po uprzednim zapoznaniu się z wymaganiami.
4. W zadaniach polegających na dłuższej wypowiedzi pisemnej na określony temat brana jest

pod uwagę poprawność gramatyczna, ortograficzna i interpunkcyjna. W przypadku błędów w pracy ocena ulega obniżeniu zgodnie z przyjętą punktacją dla danej pracy.

5. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.
6. Dwa razy w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Fakt ten uczeń winien zgłosić przed rozpoczęciem zajęć. Nieprzygotowanie do zajęć nie zwalnia ucznia z aktywnego w nich uczestnictwa. Nieprzygotowania nie wolno zgłaszać przed zapowiedzianym sprawdzianem.
7. Brak odpowiednich materiałów potrzebnych na lekcję traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji.
8. Nie zgłoszenie nauczycielowi na początku lekcji braku pracy domowej, zeszytu itp. upoważnia go do wystawienia oceny niedostatecznej.
9. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności uzasadniane są przez nauczyciela w formie ustnej skierowanej do ucznia. Uzasadnienie zawiera informacje dotyczące dobrze opanowanej wiedzy i umiejętności, brakach i zaleceniach do realizacji.
10. Pisemne prace uczniów są gromadzone przez nauczyciela. Ma do nich wgląd uczeń i jego rodzice. Prace pisemne są udostępnione rodzicom, prawnym opiekunom podczas konsultacji z nauczycielami lub do domu prośbę rodzica (opiekuna prawnego) zamieszczoną w dzienniku elektronicznym na okres nie dłuższy niż 5 dni roboczych.
11. W okresie uczeń powinien uzyskać przynajmniej 5 ocen cząstkowych z przedmiotu.

Ocenianie prac pisemnych:

99% - 100% - celujący

90% - 98% - bardzo dobry

89% - 75% - dobry

74% - 51% - dostateczny

50% - 31% - dopuszczający

30% - 0% - niedostateczny

Aktywność na zajęciach (praca na lekcji)

Oceniana jest poprzez plusy „+” (pozytywne zachowania, zaangażowanie, udział w zajęciach) i minusy „-”(brak pracy na lekcji, nie wykonywanie poleceń itp.):

5 +” = ocena bdb

5 „-” = ocena ndst

Wystawianie oceny śródrocznej i końcowej

1. Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej oraz oceny rocznej jest średnia ważona obliczana w następujący sposób:
2. Każdej ocenie bieżącej przyporządkowuje się liczbę naturalną, oznaczającą jej wagę w hierarchii ocen.
3. Średnią ważoną oblicza się jako iloraz. Podstawą obliczeń są wszystkie otrzymane oceny. Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę szkolną następująco:

Od 1,51 do 2,55 – dopuszczający

Od 2,56 do 3,59 – dostateczny

Od 3,60 do 4,59 – dobry

Od 4,60 do 5,29 – bardzo dobry

Od 5,30 i wyżej – celujący.

Źródła oceniania i ich waga:

Całogodzinny sprawdzian, test, projekt edukacyjny, udział w 2-gim i 3-cim etapie wojewódzkiego konkursu przedmiotowego	3
Odpowiedź ustna, kartkówka, udział w konkursie przedmiotowym miejskim lub rejonowym	2
Aktywność na lekcji, zadania domowe, praca w grupach, zeszyt przedmiotowy	1

4. Jeśli będzie oceniana inna forma aktywności (nieokreślona w tabeli) uczniowie zostaną poinformowani o jej wadze.
5. Ocenę śródroczną wyliczamy jako średnią ważoną wszystkich ocen uzyskanych w pierwszym okresie.
6. Ocenę roczną wyliczamy jako średnią ważoną wszystkich ocen uzyskanych w ciągu roku.

III. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY W KLASACH IV-VIII

WYMAGANIA KONIECZNE (OCENA DOPUSZCZAJĄCA)

Uczeń:

- posiada niepełną wiedzę określoną programem nauczania,
- ma poważne braki w wiedzy, które jednak można nadrobić w dłuższym okresie czasu,
- zna proste fakty, pojęcia, podstawowe wydarzenia i zjawiska oraz ich przyczyny i skutki,
- posiada minimalną wiedzę dotyczącą wydarzeń z historii Polski i świata,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- rozumie jedynie proste pojęcia, posługuje się nimi biernie,
- jedynie z pomocą nauczyciela odczytuje dane z tekstu źródłowego, mapy, ilustracji,
- ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu,
- odczytuje dane kartograficzne,
- konstruuje krótkie, dwu-, trzyzdaniowe wypowiedzi,
- bierna postawa na lekcjach.

WYMAGANIA PODSTAWOWE (OCENA DOSTATECZNA)

Uczeń:

- opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie nauczania,
- posługuje się osią czasu: umieszcza daty na osi czasu, potrafi określić wiek i jego połowę, szereguje wydarzenia w czasie,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne,
- zna najważniejsze postaci i ich rolę w ważnych wydarzeniach historycznych,
- dostrzega podstawowe okoliczności ważnych wydarzeń,
- umieszcza fakty w czasie i przestrzeni,
- dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń
- umie wypowiadać się w formie ustnej i pisemnej na określony temat,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji,
- potrafi wykonać proste zadania,
- opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku rozegrało się dane wydarzenie,
- porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej, -odczytuje daty wydarzenia z osi czasu,
- czasami poprawnie formułuje wnioski, ma problemy z obroną swoich poglądów,

- nie zawsze wywiązuje się z powierzonych zadań lub ich części.

WYMAGANIA ROZSZERZAJĄCE (OCENA DOBRA)

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu zadowalającym,
- posługuje się osią czasu: lokalizuje daty na osi czasu, potrafi określić wiek i jego połowę, szereguje wydarzenia w czasie, oblicza czas pomiędzy wydarzeniami,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne,
- zna postaci historyczne i ich dokonania,
- zna przyczyny i skutki faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni,
- pamięta daty początkowe i końcowe wydarzeń,
- poprawnie posługuje się mapą,
- zna najważniejsze osiągnięcia, które składają się na dziedzictwo kulturowe,
- wyjaśnia, na prostych przykładach, zmiany cywilizacyjne, jakie nastąpiły na przestrzeni dziejów,
- odczytuje różne teksty kultury,
- potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji,
- postawione zadania i problemy rozwiązuje samodzielnie lub, w przypadku zadań trudniejszych, pod kierunkiem nauczyciela,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- podejmuje się samodzielnego wykonania prac o niewielkim stopniu trudności,
- umie i chce współpracować w grupie.

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE (OCENA BARDZO DOBRA)

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania,
- pamięta daty, wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne oraz rolę postaci w nich uczestniczących,
- rozumie zmienność i ciągłość procesów historycznych,
- samodzielnie formułuje i definiuje pojęcia, terminy oraz posługuje się nimi ze zrozumieniem,
- zna postaci historyczne i rozumie ich dokonania,
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych, wykorzystując wiedzę przewidzianą programem nie tylko z zakresu historii, ale również pokrewnych przedmiotów,
- swobodnie posługuje się osią czasu,

- analizuje teksty źródłowe na wymaganym poziomie,
- rozumie związki i zależności pomiędzy historią powszechną i historią Polski,
- rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności,
- potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł wiadomości,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji, potrafi również, korzystając ze wskazówek nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł informacji,
- samodzielnie interpretuje fakty, potrafi uzasadnić swoje stanowisko, właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów,
- krytycznie odnosi się do wydarzeń z przeszłości,
- wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
- aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej, właściwie komunikując się z rówieśnikami,
- potrafi pracować samodzielnie,
- bierze udział w konkursach historycznych lub innych konkursach wymagających wiedzy i umiejętności historycznych.

WYMAGANIA WYKRACZAJĄCE (OCENA CELUJĄCA)

Uczeń:

- posiada wiedzę historyczną wykraczającą poza treści przewidziane programem nauczania,
- biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązywać nowe problemy,
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- samodzielnie rozwiązuje problemy omawiane w czasie lekcji; jest inicjatorem rozwiązywania problemów i zadań w pracy pozalekcyjnej,
- potrafi nie tylko korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, ale również umie samodzielnie wyszukać wiadomości z różnych źródeł,
- wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie książek lub artykułów o treści historycznej (odpowiednich do wieku),
- bierze aktywny udział w konkursach, w których jest wymagana wiedza historyczna, odnosi w nich sukcesy lub jest autorem pracy (np. projektowej) o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych, wykonanej dowolną techniką,
- potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny – skutki), również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawczymi w czasie lekcji innych przedmiotów,
- umie powiązać dzieje własnego regionu z dziejami Polski lub powszechnymi,
- wyraża samodzielny, krytyczny (w stopniu odpowiednim do wieku) stosunek do określonych zagadnień z przeszłości, potrafi dowodzić swoich racji, używając odpowiedniej argumentacji

będącej skutkiem nabytej samodzielnie wiedzy,

- stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności w nowych sytuacjach,
- wykazuje aktywną postawę podczas lekcji,
- aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej, właściwie komunikując się z rówieśnikami, bierze odpowiedzialność za efekty pracy swojej i kolegów, potrafi również pracować samodzielnie.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości, braki wiedzy są duże, nie rokuje nadziei na ich usunięcie przy pomocy nauczyciela, nawet w długim okresie czasu,
- nie pamięta prostych faktów, pojęć i terminów historycznych,
- nie dostrzega prostych przyczyn i skutków faktów, wydarzeń, zjawisk,
- nie rozumie prostego tekstu źródłowego,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
- nie odrabia zadań domowych,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

KONTRAKT

1. Każdy uczeń ma prawo do sprawiedliwej i jawnej oceny.
2. Uczeń zna kryteria i zasady, jakie stosuje przy ocenie nauczyciel.
3. Każdy uczeń zna zakres materiału przewidzianego do kontroli. Zakres materiału obowiązujący na sprawdzianach pisemnych jest przedstawiany uczniom w trakcie lekcji powtórzeniowych podsumowujących poszczególne działy.
4. O całogodzinnym sprawdzianie uczeń jest informowany z tygodniowym wyprzedzeniem.
5. Prace klasowe i kartkówki są obowiązkowe. Uczniowie nieobecni powinni je napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
6. Kartkówka obejmuje zakres do 3 ostatnich lekcji. Uczeń nie musi być o niej informowany.
7. Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu (oprócz celującej i bardzo dobrej), jeżeli wyrazi chęć poprawy. Poprawa powinna nastąpić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, najwyżej trzy tygodnie po jej otrzymaniu lub w terminie ustalonym z nauczycielem. Formę poprawy oceny (pisemną lub ustną) oraz datę uczeń ustala z nauczycielem. Ocena z poprawy jest wpisywana zamiast oceny poprawianej.
8. Każda ocena niedostateczna ze sprawdzianu powinna być poprawiona.
9. Prace pisemne ocenia się punktowo. Dla ustalenia ocen cyfrowych stosowane są progi przeliczeniowe wg. następującej skali:

99% - 100% - celujący

90% - 98% - bardzo dobry

89% - 75% - dobry

74% - 51% - dostateczny

50% - 31% - dopuszczający

30% - 0% - niedostateczny

10. Aktywność i praca na lekcji jest oceniana na „+” i „-”. Zdobyć 5 plusów jest równoznaczne z otrzymaniem oceny bardzo dobrej, a 5 minusów ocenie niedostatecznej.
11. Ocena ma pełnić funkcję motywacyjną. Jeśli uczeń chce podjąć działania w celu podniesienia poziomu swoich umiejętności i wiedzy, zawsze może zwrócić się do nauczyciela w celu uzyskania dodatkowych wyjaśnień i wskazówek.
12. Nie przewiduje się tzw. „zdawania”. Nauczyciel może pytać ucznia ostatni raz na dwa dni przed wystawieniem ostatecznej oceny okresowej lub rocznej.
13. Uczeń może być nieprzygotowany do lekcji 2 razy w semestrze (tzn. nie odrobił zadania domowego, nie nauczył się zadanej partii materiału itp.), za trzecim razem otrzymuje ocenę niedostateczną. Zgłoszone nieprzygotowanie nie zwalnia ucznia z aktywnego uczestnictwa w zajęciach. O fakcie nieprzygotowania do lekcji uczeń informuje nauczyciela przed rozpoczęciem zajęć.
14. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności uzasadniane są przez nauczyciela w formie ustnej skierowanej do ucznia. Uzasadnienie zawiera informacje dotyczące dobrze opanowanej wiedzy i umiejętności, brakach i zaleceniach do realizacji.
15. Prace pisemne nauczyciel udostępnia rodzicom (prawnym opiekunom) podczas zebrań, konsultacji lub do domu na okres nie dłuższy niż 5 dni roboczych, na pisemną prośbę rodziców.

Data i podpis nauczyciela

Data i podpis ucznia

Data i podpis rodzica

.....

.....

.....

.....

.....

.....